ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

ул. Македонија 12/3
Палата Македонија
Скопје, Р.Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@drz.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број: 14-969/5

Дата: 19.12.2013

ДО
ПОЛИТИЧКА ПАРТИЈА ПАРТИЈА НА ПРАВДАТА
СКОПЈЕ

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршивме ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност за 2012 година на Политичката партија Партија на правдата (во натамошниот текст Партијата) на сметката за редовно работење.

Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност (сметка за редовно работење) на Политичката партија Партија на правдата за годината која и претходи на годината која е предмет на оваа ревизија.

Изразено е мислење со резерва за вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи на Политичката партија Партија на правдата за 2012 година, како и за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.
Со извршената ревизија на финансиските извештаи за 2012 година ревизијата констатира дека:

- Годишната сметка и Годишниот финансиски извештај[1] не се доставени до Државниот завод за ревизија и истите не се објавени на веб страната на партијата;
- не постои соодветен акт за уредување на меѓусебните права и обврски со правните субјекти/физички лица каде партијата користи деловен простор.

[1] На ден 11.09.2013 година до Државниот завод за ревизија, партијата достави Годишна сметка и Годишен Финансиски извештај.

Надлежните органи и законскиот застапник на партијата потребно е да преземат мерки и активности за надминување на утврдените состојби.

Ревизијата истакнува постоење на системски слабости во делот на:

- отсуство на пропишан подзаконски акт за формата, содржината и начинот на водењето на Регистарот на донации;
- присуство на пресметковни сметки во подзаконските акти кои го уредуваат обликот и содржината на финансиските извештаи за непрофитните организации, како и
- отсуство на изработени пречистени закони.

Надлежните органи потребно е да преземат активности за надминување на утврдените системски слабости.

Извршивме обелоденување во делот на:

- повеќе исплатени средства од страна на Министерството за правда врз основа на Решение за исплата на финансиски средства за 2012 година;
- неискажани приходи од наплатени средства на име членарини, како и
- прифатени сметководствени корекции кои имаат влијание на финансискиот извештај/биланс на состојба.

Не се примени забелешки по нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 14-969/3 од 12.11.2013 година.

1. Вовед

1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страните од 12 до 13 заедно со ревизија на усогласеност на сметка за редовно работење на Политичката партија Партија на правдата за 2012 година кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум и преглед на значајни сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи.

1.2. Ревизијата на финансискиот извештај од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.

1.3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Политичката партија Партија на правдата за годината која и претходи на годината која е предмет на оваа ревизија.

1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот застапувано од:

- Бојо Андрески, претседател на партијата од 03.03.2008 година

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.
Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1., врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и трошоците на Политичката партија Партија на правдата се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

2. Цели и делокруг на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали е резултат на измами или грешки и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи е изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.

2.3. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховни ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања.

При процена на ризиците ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовка и објективно презентирање на финансискиот извештај со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.1. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека обезбедените докази ни обезбедуваат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 03.09.2013 година до 05.09.2013 година кај Политичката партија Партија на правдата од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на Политичката партија Партија на правдата - предмет на ревизија, одржан на ден 02.10.2013 година.
Не се примени забелешки по нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 14-969/3 од 12.11.2013 година.

3.1. Усогласеност со закони и прописи

3.1.1. Со одредбите на член 26 од Законот за финансирање на политичките партии е уредено дека Годишната сметка политичката партија е должна да ја достави до надлежните органи и јавно да ја објави на веб страната на политичката партија. Со извршената ревизија констатиравме дека годишната сметка не беше доставена до Државниот завод за ревизија и во исто време на ревизијата не и се презентирани податоци дека Годишната сметка е објавена согласно утврдените барања. Наведената состојба влијае на можноста до пристап на информациите кои ги дава истата од страна на заинтересираните страни.

По препорака на ревизијата Годишната сметка на Партија на правдата е доставена до Државниот завод за ревизија на ден 11.09.2013 година.

Препорака
Законскиот застапник на партијата да преземе мерки и активности за објавување на Годишната сметка на веб страната на партијата и обезбеди податоците на соодветен начин да бидат достапни на заинтересираните страни.

3.1.2. Со одредбите од член 27 и 27-а од Законот за финансирање на политичките партии е уредена обврската за изготвување и доставување на Годишниот финансиски извештај до надлежните органи како и негово објавување на веб страната на политичката партија, најдоцна до 30 април во тековната година за претходната година. На ревизијата не и се презентирани податоци дека Годишниот финансиски извештај е изготвен и доставен до Државниот завод за ревизија како и дека е објавен согласно утврдените барања. Наведената состојба влијае на можноста до пристап на информациите кои ги дава истиот од страна на заинтересираните страни, како и на

остварување на правото на редовно годишно финансирање од Буџетот на Република Македонија.

По препорака на ревизијата Годишниот финансиски извештај на Партија на правдата е изготвен и доставен до Државниот завод за ревизија на ден 11.09.2013 година.

Препорака
Законскиот застапник на партијата да преземе мерки и активности за објавување на Годишниот финансиски извештај на веб страната на партијата и обезбеди податоците на соодветен начин да бидат достапни на заинтересираните страни.

3.2. Финансиски извештаи

Биланс на приходи и расходи

3.2.1. Согласно статутарните одредби, членството на партијата се организира на територијална основа, при што Партијата на правдата се организира во облик на месни организации, општински организации, Градска организација на ниво на град Скопје и Републичка организација. На ревизијата не и се презентирани податоци за начинот на уредување на меѓусебните права и обврски со правните субјекти/физичките лица каде партијата користи деловен простор, освен за деловниот простор во кој се наоѓа седиштето на партијата. Ваквата состојба не е во согласност со одредбите на Законот за облигациони односи и оневозможува да се изврши потврдување на вкупните трошоци во случаите каде што партијата користи деловен простор со надомест или за висината на примените донации во случаите каде што партијата користи објект без надомест.

Препорака
Надлежните органи на партијата да донесат соодветен акт со кој ќе ја уредат потребата за користење на деловен простор и да пристапат кон уредување на меѓусебните права и обврски со правните/физичките лица, сопственици на деловен простор.

Вкупни ефекти од наодите

Вкупен ефект од изнесените наоди во точката 3.2. е отсуство на податоци за потврдување на вкупните трошоци во случаите каде што партијата користи деловен простор со надомест или висината на донацијата каде партијата користи деловен простор без надомест.

4. Ревизорско мислење

Мислење - за финансиски извештаи

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата изнесени во точката 3.2. финансиските извештаи ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Политичката партија Партија на правдата на ден 31 декември 2012 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење - за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, освен за ефектите на прашањата изнесени во точките 3.1. и 3.2. активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи на Политичката партија Партија на правдата, во сите материјални аспекти, се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

5. Системски слабости

5.1. Согласно одредбите на член 17 од Законот за финансирање на политичките партии („Службен весник на Република Македонија“ број 76/04; 86/08; 161/08; 96/09; 148/11; 142/12 и 23/13), политичките партии се задолжени да водат регистар на донации и истиот да го објават на својата веб страна на секои шест месеци за изминатиот шестмесечен период во рок од 15 дена од денот на истекот на шестмесечниот период или на друг соодветен начин да го направат достапен до јавноста. Со став четири од наведениот член е уредено дека „Регистарот на донации се води на образец пропишан со правилник од страна на министерот за финансии. Со правилникот се утврдуваат формата, содржината и начинот на водењето на регистарот на донации. Правилникот се донесува во рок од шест месеци од влегувањето во сила на овој закон[2]“.

До денот на известувањето за извршената ревизија наведениот правилник не е донесен од страна на надлежниот министер.

Ревизијата истакнува дека со донесувањето на Законот за изменување и дополнување на Законот за финансирање на политичките партии („Службен весник на Република Македонија“ број 142/12) наведениот член 17 има претрпено измени во делот на содржината на регистарот на донации и

[2] Законот за финансирање на политичките партии влегува во сила на ден 03.11.2004 година, со тоа што наведениот правилник било потребно да биде донесен најкасно до 03.05.2005 година;

начинот на објавување на истиот. Во исто време во член 27-б предвидени се прекршочни одредби за запирање (суспендирање) на исплатата на средствата за редовно годишно финансирање од Буџетот на Република Македонија за политичката партија која нема да ги објави податоците за донациите примени во текот на годината согласно со членот 17 од законот и кое ќе трае до уредно исполнување на обврските согласно истиот член. Утврдената состојба влијае на остварување на правото на политичките партии за редовно годишно финансирање од Буџетот на Република Македонија во тековниот и наредниот период.

За надминување на утврдената состојба потребно е надлежниот министер да преземе активности за пропишување на наведениот правилник и негово објавување во Службен весник на Република Македонија.

5.2. Со одредбите на член 23 став 3 од Законот за финансирање на политичките партии е уредено, политичките партии сметководството да го водат според одредбите на Законот за сметководство за непрофитните организации. Во членот 13 од Законот за сметководство за непрофитните организации („Службен весник на Република Македонија“ број 24/2003 и 17/2011) и членот 18 од Правилникот за сметководство за непрофитните организации („Службен весник на Република Македонија“ број 24/2003, 8/2009, 12/2009 и 175/2011) уреден е начинот на признавање на приходите и расходите на непрофитните организации, кои упатуваат на примена на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции[3]“. Со извршениот увид во: Правилникот за сметковниот план и билансите на непрофитните организации („Службен весник на Република Македонија“ број 117/05; 11/06) и Правилникот за содржината на одделни сметки во сметковниот план на непрофитните организации („Службен весник на Република Македонија“ број 117/2005),

[3] Приходите на непрофитните организации, се сметаат како расположливи кога се остварени (наплатени) во пресметковниот период на кој се однесуваат, односно до 31 декември во тековната деловна година или остварени (наплатени) во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период на кој се однесуваат, односно до 31 јануари во наредната година под услов приходите да се однесуваат на пресметковниот период и да служат за покритие на обврските од тој пресметковен период.

Расходите на непрофитните организации се признаваат во пресметковниот период во кој што настанале, односно до 31 декември во тековната деловна година доколку се платени во пресметковниот период на кој се однесуваат, односно до 31 декември во тековната деловна година или платени во рок од 30 дена по истекот на пресметковниот период, односно до 31 јануари во наредната година под услов обврската за плаќање да настанала во тој пресметковен период.

ревизијата констатира дека се пропишани сметки и позиции[4] кои не бараат одлив на парични средства односно истите претставуваат пресметковни позиции и нивното признавање се темели на сметководственото начело на „пресметковна основа“. За надминување на утврдената состојба надлежното министерство потребно е да преземе активности за изменување и дополнување на наведените подзаконски акти, со кои ќе обезбеди доследно почитување на сметководственото начело на „модифицирано настанување на деловните промени, односно трансакции “.

5.3. Начинот, условите и постапката за основање, регистрирање и престанок на политичките партии се уредени со одредбите во Законот за политичките партии („Службен весник на Република Македонија“ број 76/2004, 5/2007, 8/2007; 5/2008 и 23/2013) вклучувајќи ги и одлуките донесени од Уставниот суд на Република Македонија со кои се врши поништување, односно укинување на одредени одредби на наведениот закон објавени во „Службен весник на Република Македонија“ број 57/2007 и 60/2007). Начинот и постапката на обезбедување на финансиските средства, располагањето со средствата за тековната работа и дејствувањето на политичката партија, како и начинот на контрола на финансирањето и финансиско-материјалното работење на политичките партии е уреден со Законот за финансирање на политичките партии вклучувајќи ја и одлуката донесена од Уставниот суд на Република Македонија со која се врши укинување на одредени одредби на наведениот закон („Службен весник на Република Македонија“ број 36/2006). Со извршениот увид во наведените законски акти ревизијата констатира дека до периодот на известување од извршената ревизија не постојат пречистени текстови на наведените законски акти и покрај тоа што Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија е овластена да утврди пречистен текст на наведените закони.

Собранието на Република Македонија потребно е да ја задолжи Законодавно - правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на погоренаведените законски акти.

[4] 406-Амортизација; 480-Вонредни-невообичаени ставки на трошоци кои не произлегуваат од вообичаените (редовни) активности и кои не се очекуваат дека ќе се појават; 481-Вонредни отписи и отуѓување на средства кои настанале неочекувано и со висока вредност; 482-Загуби поради оштетување на голем дел од средствата или поради природна катастрофа; итн.

6. Нагласување на прашања за неизвесност или континуитет

6.1. Јавните извори на финансирање на политичките партии се уредени со одредбите од член 8 до член 12 од Законот за финансирање на политичките партии ("Службен весник на Република Македонија" број 76/04; 86/08; 161/08 и 96/09, 148/11, 142/12, 23/13), врз основа на кои од страна на Министерството за правда донесено е Решение за исплата на финансиски средства[5] на Политичката партија Партија на правдата за 2012 година во вкупен износ од 1.117 илјади денари.

Од извршениот увид во деловните книги и презентираната документација[6] ревизијата утврди дека на трансакциската сметка на партијата, од страна на Министерството за правда исплатени се средства во вкупен износ од 1.177 илјади денари, односно повеќе средства за износ од 60 илјади денари, поради што Министерството за правда упатува писмено Барање[7] со кое бара да се повратат повеќе исплатените средства.

Во текот на месец октомври по препорака на ревизијата извршен е поврат на повеќе исплатените средства во корист на Буџетот на Република Македонија.

6.2. Во член 13 став 1 алинеа 1 и во член 14 од Законот за финансирање на политичките партии наведени се приватните извори на финансирање на политичките партии помеѓу кои е финансирањето по основ на членарина, а под членарина се смета редовен износ на средства кој членот на партијата го плаќа годишно согласно со актите на партијата. Врз основа на наведениот закон, со член 73 од Статутот на Партијата на правдата е уредено дека партијата стекнува парични средства, предмети и материјални добра што се обезбедуваат меѓудругото и од членарина. Со извршениот увид во деловните книги ревизијата утврди дека во годината предмет на ревизија не се искажани приходи од наплатени средства на име членарини. Ваквата состојба влијае на можноста на обезбедување на средства за самофинансирање на партијата.

6.3. Во текот на ревизијата од страна на партијата извршени се сметководствени корекции по дадени препораки од Државниот завод за ревизија кои предизвикуваат промени во активата и пасивата на финансискиот извештај/биланс на состојба спроведени во:

- налог за книжење број 2 од 13.09.2013 година со кој е извршено зголемување на обврските кон добавувачите за износ од 174 илјади

[5] Решение број 05-3144/1 од 10.08.2012 година.
[6] Извод за промените на состојбата на средствата на сметката на ден 12.09.2012 година
[7] Број 11-3083/2 од 24.09.2012 година.

денари и истовремено зголемување на активните временски разграничувања за истиот износ, поради непреземени активности за навремено евидентирање на обврските кон добавувачите по основ на примени фактури за закупнина за 2012 година;

- налог за книжење број 3 од 05.09.2013 година со кој е извршено зголемување на пасивните временски разграничувања за износ од 2.249 илјади денари и истовремено намалување на изворите на средствата за истиот износ, поради непреземени активности за правилно евидентирање на остварениот вишок на приходи за пренос во наредна година.

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2012 ГОДИНА

во 000 денари

Опис	2012	2011
Приходи		
Приходи од камати и позитивни курсни разлики	2	-
Приходи од членарини, подароци и донации и приходи од други извори	1,177	1,072
Пренесен дел од вишокот на приходите од претходната година	1,071	-
Вкупно приходи	2,250	1,072
Расходи		
Други расходи	1	1
Вкупно расходи	1	1
Нето вишок на приходи над расходи	2,249	1,071

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2012 ГОДИНА

во 000 денари

Опис	2012	2011
Актива		
Тековни средства		
Парични средства	2,249	1,071
Активни временски разграничувања	174	-
Вкупно тековни средства	**2,423**	**1,071**
Вкупна актива	**2,423**	**1,071**
Пасива		
Краткорочни обврски		
Добавувачи	174	-
Пасивни временски разграничувања	2,249	-
Вкупни краткорочни обврски	**2,423**	-
Нераспределен дел од вишокот на приходи - добивка	-	1,071
Вкупно извори на средства	-	**1,071**
Вкупна пасива	**2,423**	**1,071**